

Pokyny k zasielaniu vzoriek na konfirmačné vyšetrenie do LVH a NRC pre VH

Žiadosť o konfirmačné vyšetrenie - žiadanky

Všeobecné pokyny pre vyplnenie žiadaniek

V žiadanke na vyšetrenie je potrebné vyplniť všetky požadované údaje: meno/kód pacienta, rodné číslo, číslo poisťovne, diagnózu, terapiu, dátum a čas odberu a transportu vzorky, krížikom vyznačiť požadované laboratórne parametre. V žiadosti uviesť presnú adresu a názov pracoviska, ktoré vzorku odosiela na konfirmačné vyšetrenie, žiadosť musí byť potvrdená pečiatkou, čitateľným menom, kódmi pre poisťovne (kód PZS a kód lekára) a podpisom žiadateľa o konfirmačné vyšetrenie zároveň je potrebné uviesť meno, kód PZS a kód lekára, ktorý žiadal o vyšetrenie, pre potreby rýchlejšej komunikácie je vhodné uviesť aj jeho tel. kontakt. V prípade potreby urgentného vyšetrenia, je potrebné uviesť túto skutočnosť v žiadanke, prípadne kontaktovať pracovisko mailom či telefonicky na adresu alebo číslo pracoviska, ktoré je uvedené v tlačive žiadanky.

Žiadosť o konfirmačné vyšetrenia na HAV, HBV, HCV, HDV a HEV

Všeobecné pokyny na odber na odber krvi

K najčastejšie požadovaným konfirmačným vyšetreniam sa odporúča odber venóznej krvi - zvyčajne zo žily na predlaktí. Množstvo odobranej krvi závisí od typu a počtu potrebných vyšetrení, zvyčajne postačuje odber do 6 ml odberovej skúmavky - pričom objem potrebného séra alebo plazmy je cca 2,5 ml (viď. pokyny pre konkrétny typ konfirmačného vyšetrenia). Po odbere treba uzatvorenú skúmavku s odobranou krvou premiešať s príslušným antikoagulantom v skúmavke, niekoľkonásobným prevrátením skúmavky zhora nadol. Pokiaľ nie je špecificky požadované inak, odber nie je nutné vykonávať u pacienta nalačno. Skúmavky s odobranou krvou treba skladovať v závislosti od parametrov, aké majú byť vyšetrené resp. následne spracovať alebo doručiť na spracovanie podľa pokynov na spracovanie vzorky k požadovanému konfirmačnému vyšetreniu.

1. Odbery vzoriek na sérologické vyšetrenia

Krvné sérum oddelené od krvných buniek z plnej krvi (odobranej pomocou odberového systému Sarstedt, Vacutainer a pod. - skúmavka označená neutral, sérum...), centrifugáciou (5 min./3000g) odpipetované do 1,5-2 ml uzatvárateľnej mikroskúmavky označenej s menom vyšetřovaného pacienta a rokom narodenia, údajmi identickými ako sú uvedené na priloženej žiadanke. Vzorku je potrebné skladovať do doby transportu pri +4 až -20°C.

Krvná plazma oddelená od krvných buniek z plnej krvi (odobranej do antikoagulantu - odber ako na krvný obraz (KO), tj. EDTA alebo Na Citrát, K2 Citrát), centrifugáciou (5 min./3000g) odpipetované do 1,5 – 2 ml uzatvárateľnej mikroskúmavky označenej s menom vyšetřovaného pacienta a rokom narodenia, údajmi identickými ako sú uvedené na priloženej žiadanke. Vzorku je potrebné skladovať do doby transportu pri +4 až -20°C.

Transport: vzorku je možné transportovať nezmrazenú na ľade, v prípade, že bola do doby transportu zmrazená – doporučené je zabrániť opakovanému zmrazovaniu a rozmrazovaniu vzorky.

2. Odbery vzoriek na PCR vyšetrenia (iba HAV, HBV, HCV a HEV)

a) Plná krv

Plná krv na PCR vyšetrenia – odobrať krv minimálne do 1 odberovej skúmavky (antikoagulant EDTA alebo Na Citrát, K2Citrát, ako na KO). Odobranú plnú krv nezmrazovať! V prípade, že nie je možné zabezpečiť skorý transport vzorky po odbere, plnú krv treba uchovávať pri teplote 4°C.

Transport vzorky: je potrebné transportovať plnú krv nezmrazenú.

b) Krvné sérum alebo plazma na PCR vyšetrenia

Krvné sérum oddelené od krvných buniek z plnej krvi (odobranej pomocou odberového systému Sarstedt, Vacutainer a pod. - skúmavka označená neutral, sérum...), centrifugáciou (5 min./3000g) odpipetované do 1,5-2 ml uzatvárateľnej mikroskúmavky označenej s menom vyšetřovaného pacienta a rokom narodenia, údajmi identickými ako sú uvedené na priloženej žiadanke. Vzorku je potrebné skladovať do doby transportu pri +4 až -20°C.

Krvná plazma oddelená od krvných buniek z plnej krvi (odobranej do antikoagulantu - odber ako na krvný obraz (KO), tj. EDTA alebo Na Citrát, K2 Citrát), centrifugáciou (5 min./3000g) max. do 4 hodín od odberu odpipetované do 1,5 - 2ml uzatvárateľnej mikroskúmavky označenej s menom vyšetřovaného pacienta a rokom narodenia, údajmi identickými ako sú uvedené na priloženej žiadanke. Odobratý a spracovaný materiál je potrebné skladovať do doby skorého transportu pri +4C až +20°C. V prípade, že nie je možné zabezpečiť skorý transport vzorky po odbere, treba ju uchovávať pri teplote -20°C, vyhnúť sa opakovanému zmrazovaniu a rozmrazovaniu.

Transport: V prípade skorého transportu vzorky po odbere je potrebný transport nezmrzenej vzorky na ľade. Ak je transportovaná už zmrazená vzorka, je potrebné zabezpečiť transport v zmrazenom stave v termoboxe/na ľade.

c) Likvor

Likvor na PCR vyšetřenia: 1 ml likvoru odobraný do prázdnej sterilnej skúmavky bez konzervačných látok. Vzorky likvoru treba skladovať v chladničke (maximálne 8 hodín).

Transport: V prípade, že nie je možné zabezpečiť skorý transport vzorky po odbere, treba ju uchovávať pri teplote -20°C a transportovať v zmrazenom stave.

Typ odberu množstvo vzorky a transport na konfirmačné vyšetřenie na vírusové hepatitídy

TYP VYŠETŘENIA	DRUH VYŠETŘOVANÉHO MATERIÁLU	POŽADOVANÉ MNOŽSTVO	SKLADOVANE DO DOBY TRANSPORTU	TRANSPORT
1. konfirmačné vyšetřenie na prítomnosť antigénov/protilátok (IgG, IgM) VHA, VHB, VHC, VHD, VHE	krvné sérum alebo plazma	1 skúmavka 1-2 ml	4-20°C	termobox
			!!zabezpečiť skorý transport!!	
2. konfirmačné vyšetřenie na prítomnosť špecifickej nukleovej kyseliny (RNA, DNA) VHA, VHB, VHC, VHE	krvné sérum alebo plazma	1 skúmavka 2-3 ml	4-20°C	termobox
			!!zabezpečiť skorý transport!!	
			-20°C	Zmrazene na ľade / termobox

Všeobecné pokyny na transport infekčného materiálu na konfirmačné vyšetřenie

- Vzorku je potrebné zaslať do referenčného centra čo najskôr (transportnou službou laboratória, kuriérom)
- Je nutné dodržiavať platné zásady pre transport infekčného materiálu, používať iba jednorazové uzavreté plastové odberové skúmavky alebo mikroskúmavky zabezpečené proti vytečeniu obalením parafilmom (nie prelepením) a zabalené v jednorazovom plastovom obale určenom na transport infekčného materiálu, v uzavretých plastových vreckách alebo vhodných transportných nádobách
- Každú odosielanú vzorku (plnej krvi, séra, plazmy, CSF, CNS apod.) je treba označiť štítkom s informáciou o pacientovi, totožnou s informáciou uvedenou na priloženej vyplnenej **žiadosti o vyšetřenie** (meno/kód, rodné číslo/dátum narodenia, dátum a čas odberu)